

- Verhard pad
- Onverhard pad
- Route

Leijrondje Broekhoven - Leijpark - Oostplas

- A** De basiswandeling is ruim 4 kilometer. De basiswandeling kan worden uitgebreid met:
- B** Een wandeling naar de Oostplas (3 km heen en terug).
- C** Een wandeling vanaf de Oostplas langs de Nieuwe Leij (2 km heen en terug).

Inclusief uitbreidingen bedraagt de totale wandeling circa 9 kilometer.

Tip: trek stevige schoenen aan die vuil mogen worden!

Start: Alpenlaan 237, Tilburg

- Loop het plantsoen in richting snelweg. Hier komt de Nieuwe Leij vanuit Goirle Tilburg binnen.
- (Indien mogelijk): klim op de berg. Je staat nu ongeveer op de plaats waar in 1880 de wollenstoffenververij van Heimlich stond. Vanaf hier heb je uitzicht over het Leijdal in Tilburg. Ook zie je de Leij aan de andere kant van de snelweg. Aan de voet van de berg ligt een ven. Dit ligt in het dal van de vroegere Ezelvensche-Groenewoudsche Loop, die hier uitmondde in de Nieuwe Leij. Deze loop ontsprong waar nu ROC Stappegoor gevestigd is. Destijds heette dit gebied 'De Poel'.

1 Broeckhoven

- Volg de Nieuwe Leij. Het gebied links behoorde tot Huize Broekhoven. In 1569 werd dit omschreven als: '... een steenen huys, brauwhuys, stallingen, poorte ende ander ...'. In 1581 (Tachtigjarige Oorlog) werd het door Spaanse troepen in brand gestoken en verwoest. Het witte gebouw dat er nu staat is in 1904 als zomerverblijf gebouwd. Je herkent hier het oude landgoedbeheer van Huize Broekhoven aan de stroken grasland, die gescheiden worden door een sloot met daarlangs een bomerrij.
- Vervolg de route tot de Nieuwe Leij een flauwe bocht naar rechts maakt. Vanaf hier is de beek omgelegd voor de bouw van het ETZ Elisabeth, destijds St. Elisabethziekenhuis.

- Vervolg de route tot de Hilvarenbeekseweg. Hier stond van 1898 tot 1908 de wollenstoffenververij van Franken van Brunschot. Aan de overkant stond de wolwasserij, vollerij en ververij van Eras en Zn.

2 Pieter van Dooren

- Steek de Hilvarenbeekseweg over (goed uitkijken!) Links zie je het ETZ Elisabeth (Elisabeth TweeStedenziekenhuis, tijdens de bouw nog het (nieuwe) St. Elisabethziekenhuis, de vervanger voor het oude ziekenhuis aan de Jan van Beverwijkstraat). De Nieuwe Leij liep oorspronkelijk dwars over het beoogde ziekenhuisterrein. Op de locatie van het ziekenhuis (en langs de Leij) stond de wollenstoffenfabriek (en in 1835 ook een volmolen) van Pieter van Dooren. De sloop van deze fabriek (een volledig textielnijverheidsensemble) markeerde het begin van het monumentenbeleid in Tilburg.
- Vervolg de route langs de Nieuwe Leij. Halverwege de buitenbocht sluit de voormalige 'Vuile Leij' aan bij de (omgelegde) Nieuwe Leij.
- Steek de brug over de Nieuwe Leij over en volg de beek tot het einde van de bocht naar rechts. Aan de overkant van het water ligt nog een oud stukje Leij-bedding. Hier was lange tijd de Tilburgse vuilstortplaats.

3 Leijpark

- Vervolg de route naar het bruggetje bij de Leijhoeve. Het bruggetje markeert de vroegere Driehuischen Dijk. Deze volgde ruwweg het traject Lanciersstraat-Kruisvaarderstraat en zo richting de Nieuwe Leij. Hier lagen ook de Driehuische Weiden. Net voorbij het bruggetje, aan de rechterzijde, stond de wolwasserij en spoelerij van Van Rozendaal.
- Steek het bruggetje over en volg de Nieuwe Leij door het Leijpark tot je niet verder kunt. In de verte stroomt de Leij richting Koningshoeven.
- Loop de route terug en volg bij het bruggetje van de Leijhoeve het verharde voetpad door het Leijpark. Het Leijpark werd in de periode 1934-1939 aangelegd als werkgelegenheidsproject. Ontwerper was de tuinarchitect Leonard Springer, die ook de inrichting van onder andere het Wilhelminapark en het Rosmolenplein in Tilburg had ontworpen.
- Steek de voetgangersbrug over de Professor van Buchemlaan over en volg linksaf de Hilvarenbeekseweg.
- Steek over bij busstation en vervolg de route onder de ingang van het ziekenhuis door (tunnel). Volg de route tot de brug bij de Nieuwe Leij.

- Steek de Hilvarenbeekseweg over (goed opletten!). Vanaf dit punt heb je drie opties:
Optie A: Finish: volg de Nieuwe Leij naar het startpunt.
Optie B: een wandeling naar de Oostplas.
Optie C: aansluitend een wandeling langs de Nieuwe Leij.

Finish:

- Vervolg de route langs de Nieuwe Leij tot aan het startpunt.

Optioneel: naar de Oostplas (Put van Heel)

- Loop onder het viaduct door en sla rechtsaf de Lage Wal in. Rechts stroomt de voormalige Vuile Leij. Bij het bruggetje komt deze onder de weg door.
- Volg de weg tot de kruising met het Oude Beekse Pad. Bij het bruggetje voegt het stroompje Katsbogte zich bij de Nieuwe Leij. Hier stroomt de Nieuwe Leij onder de snelweg door en bereikt daar het startpunt van deze wandeling.
- Sla linksaf het Oude Beekse Pad in. Volg deze weg tot de bomerij die links net voor het bedrijfsterrein haaks op de weg staat. Dit was het startpunt van de Vuile Leij. Zij stroomt hier langs de betonnen scheidingsmuur. Dit gebied heette in 1880: Het Goor. Hoe kan het ook anders...
- Loop door tot net voorbij het bedrijfsterrein, waar het Boterpad begint. Dit is de grens met Hilvarenbeek. De sloot langs de bomerij is de Oude Leij, tevens gemeentegrens de met Hilvarenbeek. Aan de overkant van de weg lopen de Oude Leij en Nieuwe Leij. Beide beken worden met een haakse bocht om de Oostplas geleid, tot ze bij het eerdergenoemde bruggetje weer samenkomen.
- Vanaf dit punt kun je de route teruglopen tot de Hilvarenbeekseweg. Vervolgens onder het viaduct door en langs de Nieuwe Leij terug naar het startpunt. Ook kun je aansluitend aan deze route kiezen voor optie C: een wandeling langs de Nieuwe Leij.

Optioneel: verder langs de Nieuwe Leij

- Steek het Boterpad over en volg het zandpad. Hier loop je langs de (omgelegde) Nieuwe Leij. Na de bocht naar links loop je weer langs de oorspronkelijke loop van de beek.
- Vervolg de route tot je bij het weiland niet meer verder kunt (aan de overkant zie je de huizen van de wijk Abcoven in Goirle). Hier zie je ook een mooi voorbeeld van landontginning zoals we dat in het begin bij Broekhoven zagen. Maar dan naar de maatstaven van de huidige tijd: op een iets grotere schaal dus.
- Loop terug naar de Hilvarenbeekseweg. Vervolgens onder het viaduct door en langs de Nieuwe Leij terug naar het startpunt.